

Въ военно отношение се забѣлѣзва сжществена разлика между българитѣ и словѣнскитѣ племена. До като послѣднитѣ воювали пѣши, силата на българитѣ се състоела въ тѣхната конница; по-голѣмата частъ отъ тѣхъ се сражавала на коне. Тѣ яздили твърдѣ искусно на коне, нарочно отгледзани и, когато се тѣкмѣли да нападнатъ на неприятеля, издавали страшни викоуе, които поставяли въ ужасъ неприятеля. Знакътъ за нападение се давалъ съ рогови трѣби и кимвали (чампари). Българитѣ въ сраженията си служили и съ арканътъ; то е вжже на края съ връска въ видѣ на халка, която хвърляли срѣщо неприятеля за да уловятъ живѣ, или всѣдникътъ, или пакъ неговия конь, та да го съборятъ отъ него. Въ битката прѣзъ 539 год. българитѣ съ арканъ успѣли да уловятъ живи византийскитѣ военачалници Констанциола и Аскума, а третия, по име Годиола, запазилъ присхтсвието на духа и успѣлъ да отрѣже съ мечътъ си вжжето, което свързвало халката, и да избѣга. Тогава българитѣ за Констанциола получили хиляда жѣттици, а Аскума, военачалникъ на Тракия, задръжали при себе си като тѣхенъ единородецъ, покрѣстенъ отъ императора Юстиниана. Византийскитѣ съврѣмenni писатели, които ни съобщаватъ за туй, казватъ, че Аскумъ билъ родомъ хунъ, нѣ сжщеврѣменно го смѣтатъ като съплеменикъ на българитѣ. Между другото и туй се счита като важно свидѣтелство за отождествяването вече на българитѣ съ хунитѣ прѣзъ онова врѣме, както и по-късно. Ще се каже, българитѣ на сѣверъ отъ Балканския полуостровъ отначело се явяватъ като скитнически народъ съ твърдѣ ниска култура. На колата и конетѣ прѣнасятъ отъ едно мѣсто на друго женитѣ, дѣцата и имотътъ си. Засѣдналъ животъ тѣ започватъ да водятъ въ сегашна Бесарабия и, посрѣдствомъ сношенията съ Византия, се захваща тѣхното постепенно развитие. Не трѣбва да се не обърне внимание и на факта, че нѣкои българи останали отдѣлно отъ поселенитѣ въ Скития и Дакия; защото по-късно съ аваритѣ наедно, български дружини намираме около Сингидунумъ (Българградъ), а сжщо и въ Паннония. Уногундурското българско племе, както го наричатъ византийскитѣ писатели, което по фонетическитѣ закони съ право може да се отождестви съ огхондъръ българъ на арменския географъ, слѣтс съ българското племе котраги, турило началото на българското ханство